

پویشگران آینده امیدبخش

گزارش سیاستی

لزوم بی توجهی به رقابتهای سیاسی داخلی آمریکا و تمرکز بر تحقق حداکثری منافع

ملی

مهرداد گرمسیری

۲۳ فروردین ۱۴۰۵

www.paiab.org

پایاب دانشگاهی

دیدگاهها و نظرات مطرح شده در مقالات این بخش، بیانگر دیدگاههای نویسندگان آنهاست و لزوماً منعکس کننده مواضع موسسه پایاب نیست.

پس از توافق آتش بس دو هفته‌ای میان ایران و ایالات متحده، طبیعی است که فضای سیاسی آمریکا شاهد افزایش انتقادات از سوی رقبای سیاسی دونالد ترامپ باشد. در نظام‌های سیاسی رقابتی، هر تصمیم مهم در سیاست خارجی به سرعت به میدان رقابت‌های داخلی تبدیل می‌شود و مخالفان دولت می‌کوشند آن را نشانه‌ای از ضعف یا عقب‌نشینی جلوه دهند. این روند، بخشی عادی از سیاست داخلی آمریکاست.

آنچه در این میان جای تأمل دارد، انعکاس گسترده همین حملات سیاسی در رسانه‌های داخلی ایران و مواضع و احتمالاً محاسبات شخصیت‌های سیاسی تصمیم ساز و تصمیم گیر جمهوری اسلامی است؛ بازتابی که گاه بدون توجه به ملاحظات راهبردی منافع ملی صورت می‌گیرد. واقعیت این است که ایران در شرایط کنونی نه نیازی دارد و نه سودی می‌برد از آنکه خود را درگیر رقابت‌های داخلی آمریکا کند. تمرکز اصلی باید بر حفظ دستاوردهای حاصل از مقاومت ملی افتخار آمیز چهل روز گذشته در جهت پیشبرد و به ثمر رسیدن مذاکرات به منظور تکمیل روند پیروزی باشد.

در این روزها، بازیگری که عملاً توانایی تصمیم‌گیری درباره اعطای امتیاز به ایران یا تشدید فشار علیه ایران را دارد، رئیس‌جمهور مستقر آمریکا است؛ نه رقبای سیاسی او. از همین رو، هرگونه فضا سازی رسانه‌ای که به تحریک یا تحقیر موقعیت رئیس‌جمهور آمریکا در فضای داخلی آن کشور بینجامد، لزوماً در راستای منافع ایران نیست. چه بسا برخی از مخالفان ترامپ و نیز لابی اسرائیل در آمریکا اساساً از تشدید تقابل نظامی میان ایران و آمریکا و حتی عملی شدن تهدید حمله به زیرساخت‌های ایران استقبال کنند؛ اقدامی که جدای از وارد ساختن آسیب جدی به ایران، ترامپ را در باتلاق یک بحران بین‌المللی گرفتار و وجهه‌ی سیاسی و تصویر تاریخی او را به دلیل ارتکاب به جنایت جنگی، بیش از پیش تخریب می‌کند.

از این منظر، بازتاب پررنگ حملات به ترامپ در فضای سیاسی آمریکا در رسانه‌ها و مواضع شخصیت‌های سیاسی ایران، آن هم در مقطعی که هنوز مسیر رسیدن به یک توافق پایدار هموار نشده است، می‌تواند ناخواسته در جهت منافع بازیگرانی عمل کند که خواهان شکست روند دیپلماسی هستند.

ایران در این مقطع توانسته است سرمایه‌ای مهم در عرصه دیپلماسی و مدیریت بحران ایجاد کند. حفظ این سرمایه و تبدیل آن به یک توافق پایدار که به کاهش تنش‌ها و رفع تحریم‌ها منجر شود، مستلزم نگاه راهبردی و پرهیز از هیجان‌های مقطعی است. دور نگه داشتن خود از منازعات سیاسی داخلی آمریکا و تمرکز بر تحقق منافع ملی، می‌تواند مسیر بهره‌برداری از این فرصت را هموارتر کند.